

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ 2020

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

A1. Για τον συγγραφέα, η λογοτεχνική ανάγνωση αποκτά θεραπευτικές ιδιότητες. Η συγκέντρωση που απαιτεί, τον οδηγεί στην κατάκτηση των ιδεών και συντροφεύοντας τον ακόμη και στην ασθένεια, ήδη από την εφηβεία μετατρέπεται σε καθημερινή συνήθεια, που τον απελευθερώνει. Ο ίδιος διαβάζει για να επανασυνδεθεί με την αθωότητα της εφηβικής ηλικίας, βιώνοντας συναισθήματα αγνότητας και ασφάλειας. Έτσι, μεταφέρεται σε έναν προσωπικό χωροχρόνο, όπου η ταύτιση με τους ήρωες και τις ιστορίες τον ενδυναμώνει ψυχικά.

B1.

α. Ο συγγραφέας του Κειμένου 1 διαβάζει λογοτεχνία κυρίως γιατί αυτή σχετίζεται με τις επαγγελματικές υποχρεώσεις. → **Λάθος**, «Η προσωπική ανάγνωση ... να σου επιβάλλεται εξωτερικά». (Παράγραφος 1^η)

β. Ο συγγραφέας του Κειμένου 2 συνήθιζε να διαβάζει προγραμματισμένα. → **Λάθος**, «Οι ώρες του διαβάσματος ... αλλόκοτο χωροχρόνο». (Παράγραφος 5^η)

γ. Το «γράφειν» στο Κείμενο 2 χρησιμοποιείται κυριολεκτικά σε όλο το κείμενο. → **Λάθος**, «Γράφει μες στη μνήμη του», «Έχει γράψει μέσα στην καρδιά του». (Παράγραφος 2^η)

δ. Το «γράφειν» στο Κείμενο 2 δεν συνδέεται με ιστορικά και επιστημονικά επιτεύγματα. → **Λάθος**, «Μέσα στην Ιστορία ... σπουδαίοι». (Παράγραφος 3^η)

ε. Σύμφωνα με τα Κείμενα 1 και 2 τόσο η αναγνωστική όσο και η συγγραφική δραστηριότητα παρηγορούν τον άνθρωπο. → **Σωστό**, «Και να η θαυματουργή... γιατρεύουν την ψυχή» (**Κείμενο 1, Παράγραφος 7^η**), «Ίσως γιατί το γράφειν ... τελικά τους καταβάλλει» (**Κείμενο 2, Παράγραφος 5^η**).

B2.

B2α. Σκοπός του συγγραφέα του Κειμένου 1 είναι να ευαισθητοποιήσει στο θέμα της λογοτεχνικής ανάγνωσης αναδεικνύοντας τα οφέλη της. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρήση των εισαγωγικών στη φράση «ανέβασα πυρετό», συνυποδηλώνοντας το πάθος της ανάγνωσης. Παράλληλα, ο συγγραφέας χρησιμοποιεί διπλή παύλα «-τι ειρωνεύα!-» που λειτουργεί ως emphatic scholion που ενισχύεται με τη χρήση του θαυμαστικού. Το θαυμαστικό εκφράζει επίσης την έκπληξη του συγγραφέα για τη διαπίστωση ότι ο χρόνος που αφιέρωνε για την ανάγνωση βιβλίων στην εφηβεία αποτελεί θεμέλιο για την ώριμη ηλικία.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ:

- παύλα «-το θυμάμαι ακόμη» που αποτελεί emphatic scholion του συγγραφέα.

Σχήματα λόγου: α) προσωποποίηση: «τέτοια κείμενα έρχονται και γιατρέυουν την ψυχή». Προσδίδει ζωντάνια και παραστατικότητα στο κείμενο. β) μεταφορά: « το γιατρικό της αμόλυντης λογοτεχνίας», «χάνομαι μέσα στο κείμενο». Προσδίδει μία αμεσότητα, καθιστώντας το κείμενο πιο ζωντανό, αφού εικονοποιεί αφηρημένες έννοιες.

B2β. Η χρήση της ερώτησης: α) διεγείρει τον ενδιαφέρον του αναγνώστη σχετικά με τον απώτερο σκοπό του «γράφειν», β) προσδίδει αμεσότητα.

B3. – Δημιουργία οικογένειας/ διαιώνιση ανθρώπινου είδους.

- Διάκριση στον επαγγελματικό στίβο
- Με το έργο των πνευματικών ανθρώπων: άνθρωποι που επιδεικνύουν ηρωισμό, συμμετέχοντας στα ιστορικά γεγονότα, αξιοσύνη, αγιότητα, ενάρετη ζωή, αυθεντικότητα γραφής.

Θέμα Γ

Βασικό θέμα: Το βασικό θέμα που κατά τη γνώμη μου προβάλλεται στο ποίημα είναι η λυτρωτική δύναμη της Ποίησης στα καίρια ζητήματα της ανθρώπινης ύπαρξης, αφού αποτελεί πηγή έμπνευσης.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΙ ΚΕΙΜΕΝΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

- **Β' ενικό πρόσωπο:** «αναρωτιέσαι», «απορείς», «ονειρεύτηκες», «σε βρίσκει». Το ποιητικό υποκείμενο απευθύνεται στον κάθε αναγνώστη και αισθαντικό άνθρωπο που βιώνει ψυχικά αδιέξοδα, τα οποία έρχεται να επιλύσει η ποίηση με τον ευεργετικό της ρόλο. Ο τόνος του ποιήματος καθίσταται διδακτικός και το ύφος αποκτά αμεσότητα και ζωντάνια, προσεγγίζοντας τον αναγνώστη.
- **Επανάληψη:** «για πράγματα», «για πράγματα». Προσδίδεται έμφαση στην πολλαπλότητα, στο εύρος των θεμάτων που η ποίηση μπορεί να εκφράσει.
- **Σύζευξη Ενεστώτα και Αορίστου:** «αντικρίζεις», «ξαφνιάζουν», «ρίσκαρες», «φοβήθηκες». Η διαπλοκή παροντικού και παρελθοντικού χρόνου εκφράζει τη διαχρονικότητα της ποίησης. η ποίηση μπορεί να εκφράσει τους προβληματισμούς του παρόντος αλλά και τα ερωτήματα που συναντά κανείς όταν προβεί σε απολογισμό ζωής, ανατρέχοντας στο παρελθόν του, απαντήσεις για τις αποτυχημένες προσπάθειες και επιλογές, για τα αναπάντεχα εμπόδια, για τα ανεκπλήρωτα όνειρα και επιθυμίες.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΚΕΙΜΕΝΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

- **Αναδίπλωση:**
για πράγματα χιλιοειπωμένα
για πράγματα που ξαφνιάζουν
για πράγματα που έλεγες
- **Μεταφορά:** «για πράγματα που σάπισαν / με το πέρασμα του καιρού»

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΓΝΩΜΗ ΜΑΘΗΤΗ

Ενδεικτική απάντηση: Η ανάγνωση της ποίησης αποτελεί για εμένα μία δραστηριότητα με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, αφού μέσα από αυτή μπορώ να εκφράσω τόσο τις σκέψεις όσο – κυρίως – συναισθήματα, ακόμη και τα πιο ακραία, ακόμη και τα αντιφατικά.

Θέμα Δ

Είδος κειμένου: Διαδικτυακό άρθρο

Τίτλος: Το βιβλίο στη ζωή μας

Αφόρμηση: Κείμενα Ι και ΙΙ (Θεόδωρος Γρηγοριάδης, Κώστας Ε. Τσιρόπουλος)

Α΄ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Η ΣΧΕΣΗ ΜΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Α΄ ΕΚΔΟΧΗ: Διαβάζω βιβλία (είδος βιβλίων, χρόνος που αφιερώνω, παράγοντες που ενισχύουν την ανάγνωση)

Β΄ ΕΚΔΟΧΗ: Δεν διαβάζω βιβλία (Παράγοντες που περιορίζουν τη σχέση μου με την ανάγνωση, γιατί δε διαβάζω)

Β΄ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Τι προσφέρει η ανάγνωση βιβλίων ως τρόπος αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου:

- Ενδοσκόπηση, κριτική ικανότητα (Κείμενο 1)
- Κίνητρο για συγγραφική δραστηριότητα (Κείμενο 2)
- Ηθικές αξίες, ηθικά πρότυπα (Κείμενο 2)
- Ψυχικές αρετές και αξίες: δύναμη, θάρρος, υπομονή (Κείμενο 1)

ΠΡΟΣΟΧΗ!!!

**Το θέμα της Έκθεσης
διδάχθηκε και βρίσκεται
στο βιβλίο μας
<< Θεματικές Ενότητες>>
σελ. 151 - 152**